

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax : 210-2124524

Αθήνα, 04-12-2019
Αριθμ. Πρωτ.: 587/253324
Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Ζημιές από δακοπροσβολή σε ελαιοκαλλιέργειες της Περιφερειακής Ενότητας Μαγνησίας»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 1078/4-10-2019**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Α. Λιούπης**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στη βελτιστοποίηση του Εθνικού προγράμματος δακοκτονίας, επισημαίνεται ότι, καθοριστικής σημασίας για τον εκσυγχρονισμό του είναι:

- η έγκαιρη αποτύπωση του δακοπληθυσμού στις παγίδες,
- η εύκολη παρακολούθηση της πορείας των ψεκαστικών μέσων,
- η οργάνωση πληροφοριών και δεδομένων με τρόπο ώστε να αντλούνται έγκαιρα και με ευκολία από τους εμπλεκόμενους στη δακοκτοκτονία,
- η δυνατότητα πρόγνωσης πιθανής αυξημένης προσβολής και
- η επιλογή βάσει επιστημονικών δεδομένων των αποτελεσματικότερων ανά περιοχή δραστικών ουσιών.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων χρηματοδοτεί το Πιλοτικό Πρόγραμμα με θέμα: «Πιλοτική εφαρμογή νέων τεχνολογιών για την παρακολούθηση και έλεγχο των πληθυσμών του δάκου σε διάφορες ελαιοκομικές περιοχές της Ελλάδας (NT4D)», με συντονιστή τον ΕΛ.Γ.Ο. - ΔΗΜΗΤΡΑ σε συνεργασία με εκπαιδευτικά Ιδρύματα και τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) οκτώ Περιφερειακών Ενοτήτων (Π.Ε.) της Χώρας. Το εν λόγω πρόγραμμα αφορά στην πιλοτική εφαρμογή νέων διαθέσιμων τεχνολογιών, εφαρμογών και επιστημονικών δεδομένων που μπορούν να συμβάλουν στον εκσυγχρονισμό του Εθνικού προγράμματος δακοκτονίας.

Αναλυτικότερα, αναφέρεται ότι το ανωτέρω πρόγραμμα έχει διάρκεια δύο έτη και συνολικό προϋπολογισμό 144.000 ευρώ, συντονίζεται από το ΕΛ.Γ.Ο. - ΔΗΜΗΤΡΑ/Ινστιτούτο Ελιάς Υποτροπικών Φυτών και Αμπέλου και σε αυτό συμμετέχουν το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, το Ινστιτούτο Μοριακής Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας του ΙΤΕ, η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας της Περιφέρειας Κρήτης και οι ΔΑΟΚ Χανίων, Ρεθύμνου, Ηρακλείου, Λασιθίου, Τριφυλίας, Φωκίδας, Σάμου και Μυτιλήνης.

Το εν λόγω πρόγραμμα περιλαμβάνει τις παρακάτω δράσεις:

1. Παρακολούθηση των τρακτέρ που εφαρμόζουν τους δολωματικούς ψεκασμούς σε πραγματικό χρόνο με ανοικτού λογισμικού εφαρμογή, για έξυπνες κινητές συσκευές, που επιτρέπει τον άμεσο εντοπισμό λαθών (αψέκαστες περιοχές ή αλληλοκαλύψεις κλπ) και είναι απλή στη χρήση.
2. Αποθήκευση σε βάση δεδομένων και διαχείριση όλων των γεωχωρικών και περιγραφικών δεδομένων για κάθε πιλοτική περιοχή, επεξεργασία των δεδομένων αυτών και δημιουργία χαρτών επικινδυνότητας για κάθε πιλοτική περιοχή.
3. Βελτιστοποίηση και αξιολόγηση νέας ηλεκτρονικής παγίδας, όπου η καταμέτρηση του δάκου γίνεται αυτόματα μέσω συστήματος επεξεργασίας εικόνας.
4. Παρακολούθηση ανθεκτικότητας του δάκου στα εφαρμοζόμενα φυτοπροστατευτικά προϊόντα με τη χρήση σύγχρονων διαγνωστικών εργαλείων (βιοδοκιμές και μοριακά τεστ).
5. Αναβάθμιση και επικαιροποίηση του Γάλανθου, ενός συστήματος πληροφορικής που αναπτύχθηκε και αποσκοπεί στην υποστήριξη και βελτίωση της χημικής καταπολέμησης εντόμων, ζιζανίων και φυτο-παθογόνων μικροοργανισμών, οικονομικά σημαντικών εχθρών, σε κύριες καλλιέργειες της Ελλάδας. Αποτελεί την Ελληνική Βάση Δεδομένων για την ανθεκτικότητα των κύριων εχθρών της ελληνικής γεωργίας στα Φυτοπροστατευτικά Προϊόντα, μεταξύ αυτών, και του δάκου στα εντομοκτόνα.

Το πρόγραμμα έχει ήδη μπει στον δεύτερο και τελευταίο χρόνο υλοποίησής του, όπως προβλέπεται στη Σύμβαση μεταξύ ΕΛ.Γ.Ο. - ΔΗΜΗΤΡΑ και Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Τα αποτελέσματα του εν λόγω προγράμματος αφού αξιολογηθούν, θα γίνει προσπάθεια ευρείας εφαρμογής τους, για τη βελτίωση του προγράμματος δακοκτονίας σε όλη τη χώρα. Ενώ αρχικά υλοποιείται, όπως προαναφέρθηκε, σε οκτώ ελαιοκομικές περιοχές της χώρας (Χανιά, Ρέθυμνο, Ηράκλειο, Λασιθί, Τριφυλία, Φωκίδα, Σάμος, Λέσβος), υπάρχει σχεδιασμός που περιλαμβάνει τη δυνατότητα ένταξης και άλλων περιοχών τα επόμενα χρόνια.

Ωστόσο, η επέκτασή του σε επιπλέον περιοχές μπορεί να γίνει μόνο στο πλαίσιο ενός νέου πιλοτικού έργου που θα χρηματοδοτηθεί από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με στόχο τη σταδιακή ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών σε όλο το γεωγραφικό εύρος εφαρμογής του Εθνικού προγράμματος δακοκτονίας. Εφόσον υπάρξει αίτημα του ΕΛ.Γ.Ο. - ΔΗΜΗΤΡΑ για τελειοποίηση και επέκταση των αντικειμένων που περιγράφονται στο υφιστάμενο Τεχνικό Δελτίο του έργου (ήτοι: Πακέτο Εργασίας 1: Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα ελέγχου και παρακολούθησης με δωρεάν λογισμικό στην αντιμετώπιση του δάκου σε διάφορες ελαιοκομικές περιοχές της χώρας, Πακέτο Εργασίας 2: Αυτόματες "Έξυπνες" Ηλεκτρονικές Παγίδες για την παρακολούθηση του πληθυσμού του δάκου, Πακέτο Εργασίας 3: Έξυπνα εργαλεία για την παρακολούθηση και διαχείριση της ανθεκτικότητας του δάκου στα εντομοκτόνα: διαγνωστικά ακριβείας και διαδικτυακή πλατφόρμα, Πακέτο Εργασίας 4: Συντονισμός του έργου διάχυση και ενσωμάτωση των καινοτόμων πρακτικών στη δακοκτονία), αλλά και για νέα τεχνολογικά εργαλεία, θα εξεταστεί ενδεχόμενη χρηματοδότησή του από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και οι Περιφερειακές Ενότητες που επιθυμούν να

συμμετάσχουν, μπορούν να ενημερώσουν σχετικά και να συμπεριληφθούν στο Τεχνικό Δελτίο του νέου προγράμματος μετά από συγκατάθεση του συντονιστή.

Επιπρόσθετα, επισημαίνεται ότι κάθε άλλος Δημόσιος φορέας έρευνας δύναται να εκπονήσει ερευνητικό πρόγραμμα, το οποίο θα υποβληθεί στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προς αξιολόγηση για τη χρηματοδότησή του.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, το πιλοτικό έργο NT4D εντάσσεται σε ένα γενικότερο πλέγμα ερευνητικών έργων, τα αποτελέσματα των οποίων θα αποφέρουν βιώσιμες λύσεις στην ολοκληρωμένη διαχείριση του δάκου, όπως είναι το έργο «Συγκριτικές και Πειραματικές Εργασίες Δακοκτονίας», το οποίο χρηματοδοτείται κάθε χρόνο από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αλλά και έργα που χρηματοδοτούνται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, όπως η εμβληματική δράση «Οι Δρόμοι της Ελιάς» με συμμετοχή πολλών ερευνητικών και ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων της χώρας, μεταξύ των οποίων και του ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ.

Ως προς την ασφαλιστική κάλυψη που παρέχει ο ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι σύμφωνα με τον ν. 3877/2010 (Α'160) «Σύστημα προστασίας και ασφάλισης της αγροτικής δραστηριότητας», στην ασφάλιση του ΕΛ.Γ.Α. υπάγονται συγκεκριμένοι φυσικοί κίνδυνοι που μπορεί να προκαλέσουν άμεσες ζημιές στη φυτική παραγωγή και ειδικότερα: α) ο παγετός, β) το χαλάζι, γ) η ανεμοθύελλα, δ) η πλημμύρα, ε) ο καύσωνας και η ηλιακή ακτινοβολία, στ) το χιόνι, ζ) οι υπερβολικές ή άκαιρες βροχοπτώσεις, η) οι κίνδυνοι από τη θάλασσα, καθώς επίσης και οι ζημιές από αρκούδα, οι ζημιές από αγριογούρουνα στις περιοχές όπου προστατεύονται από τη συνθήκη RAMSAR, αλλά και οι ζημιές που προκαλούνται από άγρια κουνέλια στη φυτική παραγωγή της νήσου Λήμνου.

Σε εφαρμογή των διατάξεων του προαναφερθέντος νόμου, εκδόθηκε ο Κανονισμός Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής για τον ΕΛ.Γ.Α., όπως ισχύει σήμερα.

Ως εκ τούτου, ο παραγωγός με τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και την καταβολή του αντίστοιχου ασφαλιστρού προς τον ΕΛ.Γ.Α., ασφαρίζει τις καλλιέργειές του για τους ανωτέρω κινδύνους και του καταβάλλονται οι σχετικές αποζημιώσεις για τυχόν ζημιές που έπληξαν τις καλλιέργειές του από τους κινδύνους αυτούς.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, σημειώνεται ότι από τις επισημάνσεις που διενεργήθηκαν από τις υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. σε ελαιοκαλλιέργειες εσοδείας 2018 στην ευρύτερη περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Μαγνησίας, διαπιστώθηκαν ζημιές από αίτια μη καλυπτόμενα ασφαλιστικά από τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α..

Συγκεκριμένα, στις ανωτέρω καλλιέργειες παρατηρήθηκαν ζημιές από εντομολογικές προσβολές (δάκος), οι οποίες, όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛ.Γ.Α. και ως εκ τούτου δεν αποζημιώνονται.

Όσον αφορά στην ένταξη τέτοιων ζημιών σε πρόγραμμα χορήγησης Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ, σημειώνεται ότι, για να γίνει αυτό, θα πρέπει να πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που ορίζονται στον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και στις Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας.

Ένας εκ των βασικών όρων είναι η παραγωγή του έτους ζημιάς να έχει ζημιωθεί κατά είδος προϊόντος (καλλιέργεια), σε επίπεδο Νομού, σε ποσοστό 30% και πάνω, σε σχέση με τη μέση απόδοση των προηγούμενων τριών ετών, με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) το επόμενο χρονικό διάστημα της συγκομιδής

και δίδονται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ). Επίσης, θα πρέπει να αποδειχθεί ότι δεν υπάρχουν τα κατάλληλα μέσα αντιμετώπισης της προσβολής και, στη συγκεκριμένη περίπτωση, της δακοπροσβολής.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Α. Λιούπη